

Fyn - midt i Verden:

Museologiske arbejdsspørgsmål og foto-opgaver til besøg i udstillingen. Forslag til et museologisk arbejdsark til stx og hf.

Materialet er udviklet af Anne Melillo i samarbejde med Odense Bys Museer

Hvad enten du samler på frimærker, traktorer, sko, computerspil, glas, smykker eller damplokomotiver, kan du vælge at udstille din samling og kalde den et museum. Betegnelsen "Museum" er ikke beskyttet. For at blive et statsanerkendt eller statsligt museum er der derimod en række krav: Man skal have mindst én universitetsuddannet museumsinspektør, f.eks. en arkæolog eller historiker, og man skal kunne indsamle, registrere, bevare, forske og formidle det genstandsområde, man er ansvarlig for.

Kulturhistoriske museers genstande er med historiefagets terminologi "levn" og "beretninger" fra fortiden. Udnyttes de som kilder, kan de være med til at belyse historien.

Genstandene kan opleves med mange sanser. Synssansen er vigtigst, fordi du sjældent må røre ved museumsgenstandene. Kigger du opmærksomt, kan du alligevel mærke genstandenes overflade, størrelse, tyngde og farve og måske aflure den teknik, de er fremstillet med. Og du kan gå rundt om dem og opleve dem fra alle sider. Det er kun en ganske lille del af museernes samlinger, der udstilles. Resten bliver opbevaret på depoter, der ideelt set både tyveri- og klimasikres. Museernes samlinger og fotografier af gamle udstillinger fortæller vores fælles kulturhistorie om, hvem der indsamlede, hvad de indsamlede, hvad de registrerede, hvad udstillingernes budskab var og om hvem, der besøgte dem. Svarene på disse spørgsmål har ændret sig meget gennem tiden.

Udstillingen "Fyn Midt i Verden" er skabt af Odense Bys Museer i 2013.

Vejledning til besøget

- Se først udstillingen i små grupper.
- Snak om, hvad I ser, og gå først derefter i gang med opgaverne på næste side.
- Vær opmærksom på at holde ca. 30 cm afstand til museumsgenstandene for at være med til at bevare vores fælles kulturarv.
- Tasker og flasker stilles af samme grund i skabene i garderoben.
- Arbejdet kan afsluttes med en matrix-rundvisning i små grupper, hvor spørgsmål 6, 7 og 10 præsenteres ude i udstillingen, og de øvrige spørgsmål diskuteres med klassen samlet. Hvis tiden er knap, kan den også afrundes i klassen med udgangspunkt i elevernes afleverede besvarelser.
- Besøget kan også danne udgangspunkt for en årsprøve ¹

¹ Idé til årsprøve: Tornbjerg Gymnasium.

Arbejdsspørgsmål og fotoopgaver

1. Udstillingen hedder "Fyn - midt i verden". Hvad kommer du til at tænke på, når du hører navnet?
2. Se introduktionsfilmen i det runde rum. Vælg (eller få tildelt) et af udstillingens 11 temaer. Hvordan indgår temaet i introduktionsfilmen?
3. Hvordan er de enkelte temaer markeret i udstillingen? Dokumenter med et foto.
4. Udstillinger er bygget op som en slags arkitektur eller scenografi. Hvordan bruges udstillingsmontrer, vægge, gulv og loft i det temaafsnit, I har? Fotografer det karakteristiske ved jeres tema.
5. Hvorledes bruges film, lys og lyd til at formidle temaet?
6. Hvilke originale genstande vises i jeres temaafsnit? Udvælg 3 karakteristiske eksempler og fotografér forfra, fra siden, detalje og udstillingstekst.
7. Er der kopier (uoriginale genstande), rekonstruktioner eller eksempler på reenactment (rollespil) i udstillingen? Hvilken funktion har disse?
8. Adskiller jeres temas scenografi sig fra den øvrige udstilling? Hvis ja - hvordan?
9. Hvilken af disse udstillingsstrategier lægger museet mest vægt på: Det didaktiske, det affektive eller det æstetiske? (se næste side)
10. Kan du formulere idéen bag jeres tema/udstillingen som en eller flere problemstillinger? Kan I nå frem til en konklusion på problemstillingerne?
11. Hvilket historiesyn formidler udstillingen - er den progressivt, regressivt eller kritisk?

Udstillingsstrategier:

a. Den didaktiske udstillingsstrategi

En didaktisk udstilling er teksttung med mange skilte. Du skal ofte gå en planlagt vej gennem udstillingen, så du kommer til de forskellige udstillingsafsnit, ser udstillingsgenstandene og læser udstillingens skilte i den rigtige rækkefølge. Museet fortolker sine genstande og har et klart budskab, de gerne vil have, du forstår.

b. Den affektive udstillingsstrategi

En affektiv udstilling skal du ikke bare se men opleve. Det er sjældent, du kan overskue hele udstillingen på én gang, i stedet føres du igennem udstillingen, lidt som hvis du spillede et computerspil. Ved hjælp af lyssætning, lyd, fortællinger osv. vil museet have dig til at leve dig ind i udstillingens univers.

c. Det æstetiske princip

Med en æstetisk udstilling lægger museet vægt på, at udstillingen skal være en smuk oplevelse. Gamle museer havde festlige farver på væggene, rød, gul, blå, og markante mønstre i gulvet. I dag vælger man ofte at nedtone væggenes farve og udstille på diskrete lyse baggrunde. Der må gerne være lidt stille, - og stole, evt. til at tage med rundt, til den særligt interesserede museumsgæst. Museet vil gerne lade dig nyde de udstillede genstandes skønhed.²

Tyske genstande fra 2. verdenskrig udstillet i Fyn – midt i verden
Foto: Rene Riis

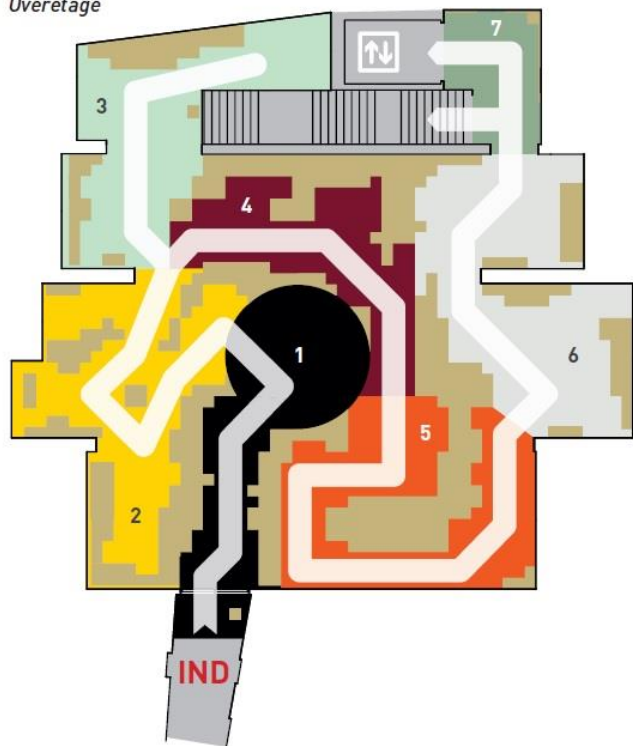
² Afsnittet om udstillingsstrategier er skrevet på baggrund af Museumsgrundbogen.

Kort over udstillingen:

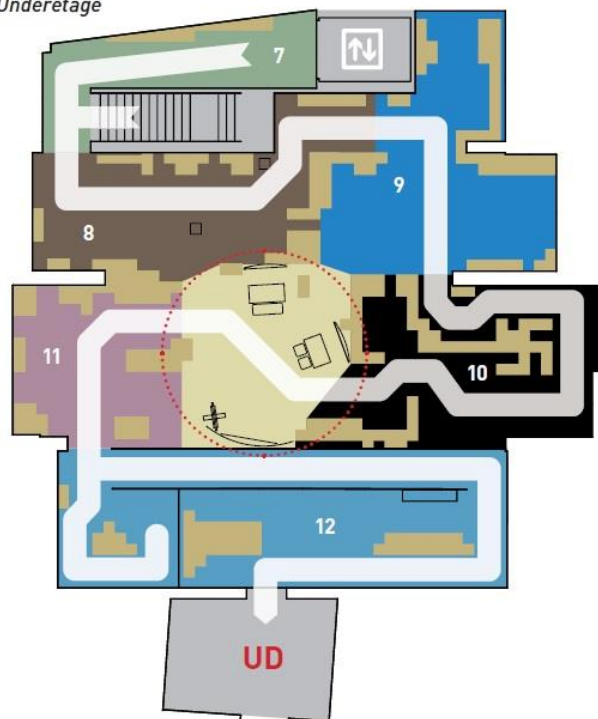
FYN – MIDT I VERDEN

Overetage

1 Intro	5 Et sted at bo
2 På gudernes bud	6 Fra jord til bord
3 Den fynske folkesjæl	7 Danmarks have
4 Magt og oprør	

Underetage

7 Danmarks have - industrien	11 Hvem bestemmer på Fyn?
8 Da industrien kom til Fyn	12 Købstaden Odense
9 I bogens verden	Spilltorv
10 Det besatte Fyn	

Oversigt over temaer i "Fyn – midt i verden":

- På gudernes bud
- Den fynske folkesjæl
- Magt og oprør
- Et sted at bo
- Fra jord til bord
- Danmarks have
- Da industrien kom til Fyn
- I bogens verden
- Det besatte Fyn
- Hvem bestemmer på Fyn?
- Købstaden Odense

Læs mere her:

Læs om "Fyn-midt i verden" i Odense Bys Museer (2013): Fyn - midt i Verden. Bag kulisserne i Møntergården.

Læs om museologi i gymnasiet i : Larsen (2008) Ane Hejlskov og Sally Thorhauge: Museumsgrundbogen. Kunsten at læse et museum. Systime.

Læs om historiesyn i Hassing (2013), Anders og Christian Vollmond: Fra fortid til historie. Historiefagets identitet og metode. Columbus.

Hent genstandstekster og genstandskort til seks af udstillingens genstande: <http://museum.odense.dk/187155>

Film om enkelte af genstandene - hvis du vil videre mere om udstillingen:

Koelbjergkvinden: <https://youtu.be/Mhpuntj9hvl>

Sarupøksen (På gudernes bud): https://youtu.be/26km_x4gr6M

Frederik 7.'s hjelm og kyrads (Magt og oprør): <https://youtu.be/gChA9ioS16o>

Den spanske kappe (Magt og oprør): https://youtu.be/0BRayVSX_O8

Støbejernskomfur (Et sted at bo): <https://youtu.be/mmoG1iy4jlk>

Hjulplov (Fra jord til bord): <https://youtu.be/3SSjCv64DJc>

Frugtavlsprotokol (Danmarks have): <https://youtu.be/eP9VOuZzGLM>

Glas fra Odense Glasværk (Da industrien kom til Fyn): <https://youtu.be/0wLkyEocDM8>

Den første trykte bog (I bogens verden): <https://youtu.be/EUHS2ebFRjw>

Kanonkugle (Det besatte Fyn): <https://youtu.be/JSuR7LJNXMQ>

Stemmeurne (Hvem bestemmer på Fyn?): <https://youtu.be/qf3aFq5eij4>

Odinstårnet (Hvem bestemmer på Fyn?): <https://youtu.be/DqIVhXgi4bk>

Gadelampe (Købstaden Odense): <https://youtu.be/PHxUgn3gKUK>

Model af Thomas B. Thriges Gade (Købstaden Odense): <https://youtu.be/4ZleYNKSgVU>

Materialet er udviklet af Anne Melillo i samarbejde med Odense Bys Museer

